

Blaðið eigur ein at
vissa sær á posthús-
inum.

SOSIALURIN

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRØÐRALAG

NR. 56

LEYGARDAGIN
8. AUGUST 1964

37. ÁRQ.

Landsstýrið maktarleyst í bretlandssamráðingunum

Løgmaður brýtur lið á garðin, ið skuldi verja
tess nýggja sjómarksins, og nýtur útvarpið at
birta illgruna hjá bretum um veikleika hjá okkum

Tölvmla fiskimarkið er ein
þroyttiligur veruleiki. Føroyingar
kunnu hvorki slaka ella handla við
teim vunnna fiskimarksrættindunum.
Vit trúðu, at hetta var óbroyttliga
stoðan hjá øllum føroyingum, uttan
mun til hvønn flokk, teir vóru í,
ella um teir áður høvdu barst fyrri
áðrari stoðu sum t.d. »havesen fri-
hede».

Tað falla okkum tí sum snarljós
av klárum himni at hoyra okkara
løgmann knappliga í útvarpinum
trína fram við skuldsetingum móti
tingmonnum, at teir sambært orða-
skiftið á tingið um lögmannsröðuna
og sambært tað, ið er komið fram í
bløðum, av bretum kunnu verja
skiltir sum sintir at slaka ella hand-
la við fiskimarksmálinum.

Okkum vitandi málbar eingin ting
maður seg soleiðis, at bretar, um
teir vóru tilsteiðis í tinginum, ella
lurtaðu eftir útvarpinum av orða-
skiftinum og skiltu føroyskt mál,
kundu fata menn í Føroyum at slaka
sum, at her vóru teir lýtir at slaka
og handla fiskimarkinum viðvíkj-
andi.

Vit hava heldur ikki lisið í nök-
rum

um føroyskum blaðið nakað, sum
kundi útlægjast henda vegin.
Hjá okkum er sum sagt
ið hvussu er eingin veikleiki.

Er tilíkur at finna millum ting-
menn — vit hava ikki sæð ella
merkt hann — má hann vera innan-
fyri landsstýrissflokkarnar. Vit vita
jú sum sagt, at Hákon Djurhuus lög-
maður og hansara flokkur á sinni
vóru heitir talsmenn fyrri »havesen fri-
hede», og sambært hesa tefra
gomlu stoðu vóru teir við til at gera
hin viðgita krýpslssáttmálan, triggja
ar mil út frá krókutum linjum fyrri
ikkí minni enn 12 ár. Men seinasta
landsstýri, fekk henda sáttmála stytta-
n við 4 árum og broyttan soleiðis,
an fiskimarkið varð tá straks sett
til 6 mil.

Óg nú er fiskimarkið eftir drúg-
um samráðingum undir javnaðar-
manna leiðslu vorðin 12 mil út frá
beinum linjum.

Men vit trúðu sum sagt, at lög-
maður og hansara menn eisni nú
vóru komnir yvir á stoðu okkara
og vóru fyrri 12 mila fiski-
markinum sum óbroyttligt. Óg vit
vilja veruliga fyrri alt í verðini vóna,

at tað er so. Men um so er, átti
okkara háttvirdi lögmaður Hákon
Djurhuus sanniliga hildið seg av
göðan at nýta útvarpið til at stinga
hinar flokkarnar, sum eru í and-
stoðu, undir belti við ósonnum
bríksli og illgitingum um fiskimarks
stoðu teirra. Hann mátti havt kenslu
av, at tilíkur atburður er efnki
minni enn svik móti fiskimarkinum
og okkara feskfiskaðugamálum í

Bretlandi. Einkí kann vera verri og
svikafullari — soleiðis sum landið
liggur í dag, — enn at geva bretum
illgruna um, at vit standa skildir og
veikir í fiskimarksmálinum, so veik
ir at tað skulu vera teir menn, sum
vilja slaka í og handla við fiski-
markinum fyrri feskfiskavotu og
lætta í feskfiskatollinum.

Neyvan er verri státsmannagerð
gjord enn henda útvarpsrøða lög-
mansins. Ja, hon er so ring, at tað,
um vit vóru politisk búnir, skuldi
ikkí borið til at verðið sitandi sum
løgmaður aftaná tilíka ógerð ella
tápið sum verri, tá ið talan er
um mann, sum heldur um landsins
stýrsvól.

Eykagjöldini avtíkin

I gjár legði javnaðarflokkurin
fram uppskot at tingi um broyting í
gjöldunum til lonjavningargrunn-
nin við hesum viðmerkum:

Sum kunnugt hevur fiskivinnan
stórar trupulleikar við at bera seg
og eitur tí at fáa so stóran lætta
sum gjørligt. Tað er órættvist at

9 flokkar aftrat til Fólkingið

Seinasta frestin at melda seg til
fólkingvalsíð hjá flokkum er 8.
september — 22. september fer val-
ið fram.

Umframt teir flokkar, sum um-
boðaðir eru í Fólkinginum, verða
9 flokkar aftrat, sum koma at lut-
taka í valinum.

Av hesum hava 4 vískað sær lut-
tøku, meðan teir 5 megu víska sær
í minsta lagi 10.000 undirskriftir
fyrri at hava rætt at luttaka í val-
inum. Hetta er sambært vallöguna,
treytin fyrri at kunna luttaka í val-
inum.

Fólkatalið í Íslandi vaksið 2 við pst. í 1963

Fólkatalið í Íslandi er vaksið við
3.752 fólku seinasta ár. Í desem-
ber 1962 var fólkatalið 183.160 og
1. desember 1963 var talið vaksið
til 186.912, t. v.s. ein vøstur uppá
2 pst.

Konufólkini eru tey fægstu, nevni
liga 92.397 móti 94.515 mannfólku
í Reykjavík búgva 76.401 fólku,
men har eru konufólkini umleið
2000 fleiri enn mannkynið.

Hinir íslensku keypsaðirnir
telja ísl. 50.165 íbúgvir — tað
búgva talt 126.566 í keypsað-
umum.

Næststørsti býurin er framvegis

Prýðiligt far

Nýggja frystiskipið hjá pf. Kvorn
í Havn, »Leikure», kom til Føroya
mikukvöldið 7. september.

Hetta er prýðiligt far — hin fyrsti
yvirdekkarin í Føroyum. Hann er
140 fotur langur og 26½ breiður.
Byggikostnaðurin er minkað 2,6
milj. kr.

Finnur Johansen, verkfrøðingur,
hevur gjørt upprunaligu tekning og
projekt.

»Leikure» fer á hmaraveiðu, við
eru 14 mans.

Akureyri við 9.398 íbúgvum, næstur
er Kópavogur við 7.684 og næstur
honum er Hafnarfjörður við 7.630
íbúgvum. Síðan er Keflavík við
4.919.

Smáplássini í Íslandi minkað í
fólkatalið. Streymurin har, sum hjá
okkum hevur lindi í stórum talið at
leitað til stórplassini.

SKRÁIN Í DAG:

- 07.15 Morgunlestur.
- 07.30 Veðurtíðindi og tíðindi
- 07.37 Tónleikur.
- 12.20 Veðurtíðindi og tíðindi
- 12.35 Tónleikur
- 18.30 Veðurtíðindi og tíðindi.
- 18.42 Harmonikutónleikur.
- 19.00 Leygarkvøldsagan.
- Heini Davidsen lesur søguna
»Hann biðaði allan dagine»
Ernest Hemingway. Finnabogi
Isaksen umsetti.
- 19.15 Lott lög.
- 20.00 Tvínni liv.
- Útvarpsleikur eftir Finn Bø.

Lítið og einki

Sum heild tykjað menn samdir
um, at lögmannsrøðan í ár var sera
tunn, og at líka tunt var soðið hjá
hinum landsstýrissmonnum og
teirra samgongummonnum.

Lítið var at greiða frá, hvat fram
var farið frammanundan og enn
minni fingi fólku hóman av nökrum
framtiðarætlanum, ið ikki longu eru
lagdar frammanundan — og av øðr-
um.

Útflutningur Føroya

var 136 milj. kr. í 1963 móti 126
milj. kr. í 1962.

Størsta keypslandið var Italia, ið
keypti fyrri góðar 30 miljónir krón-
ur, síðan Brasilia 24 milj. og Bre-
tland góðar 22 milj. kr.

Vorinfflutningurin í 1963 var
128 milj. kr. í 1962 var infflutning-
urin 135 milj. kr.

Infflutningurin úr Danmark var
í 1963 kr. 87 milj. kr. og úr Noreg
kr. 19 milj.

Seirra DAGUR

Brúðleyp. Í dag giftast í Havn
kirkju Kirstin Djurhuus úr Havn
og Andráss Thomsen úr Vági.

FÍGGJARLÓGIN VEKS- UR VIÐ 5,5 MILJ.

MEN EINKI OYRA AVSETT TIL YVIRTOKU AV FÓLKASKÚL-
ANUM, KENNARASKÚLANUM ELLA POSTVERKINUM

Seinapartin í gjár legði Erlendur Patursson, landsstýrismaður fram
uppskot um figgarløgtingslóg fyrri figgarjárið 1965/66. Rakstrarjavnin
er 48.349.000 kr. móti 42.846.000 kr á núverandi figgarlóg, sum er
hækking uppá 5.503.000 kr. ella umleið 11 %.

Í álitinum til figgarlógargruppskotið sigur Erlendur Patursson, at upp-
skotið er samtykt av meirluta í landsstýrinum.

IRIS

Heitur matur — Smurt breyð

Sudurstreymoyar javnaðarfelag

hevur fund í Losjuni mánakvöldið 10. august kl. 8.

Dagsskrá:

Løgtingsarbeiðið.
Ymist.

NEVNDIN.

Starvið sum fyrirstøðumaður

fyrri FØROYA KEYPMANSSKÚLA

verður her lýst leyst. Umsóknir verða at senda til stýrið fyrri skúlan,
til formannin Karl Jakobsen, Bryggjubakka 10. áðrenn 1. septem-
ber.

Størri lönartrygd til fiskimenn

Javnaðarflokkurin legði í gjár fram uppskot um betri lönartrygd
til fiskimenn við hesum viðmerkum:

Hetta uppskot varð sett fram í
seinastu tingsetu, men fall við 13
atkvøðum.

Síðani er tað komið fram, at
mong av línuskipum okkara hava
við fiskiskapi sínum ikki grvið
1.200 kr. um mánaðin í minstuløn,
og halda menn hetta ringa úrlit
vera stóran grund fyrri, at mong skip
nú hava ílt við at fáa manning.
Hetta aftrat tí, sum áður er flutt
fram fyrri at hækka minstulønina
til minst 1.200 kr. elvir okkum at
taka uppáttur uppskotið um 1.200
kr. í minstuløn um mánaðin fyrri
teir fiskimenn, ið kunnu roknað

Hanus og ar- beiðslíkindini

Tað undraði mangan, tá í Hanus
við Høgadalsá frá tingsins roðara-
palli lat Føroya fólk vita, at her á
landi var einki arbeiðsloysi ella ið
hvussu er lítið og einki.

Slik orvitala er at undrast yvir,
og tað er væl ein spurningur, um
ein maður, ið er so lítið vitandi og
so lítið í samband við bygdarnar og
hitt arbeiðandi fólk, yvirhøvur er
færur fyrri at vera umboð á tingi, tí
við slíkari lítlari vitan er grundarlag
mansins fyrri at kunna arbeiða og
virka fyrri fjöldini als ikki til steðar.

Men annarleiðis hevur tjóðveidis-
flokkurin heldur ikki roynst.

Avskipingar

I hesum døgum verða 630 tons av
saltfiski flutt til Grikkalands.

Til Spania fara 500 tons av salt-
fiski og 75 tons av klippfiski.